

toforhandlingerne, at omkring de her ting skal vi sikre, at stabiliseringsmålet skal nås ved egne midler, og det, der ligger derudover, kan man så diskutere.

Det fører mig frem til begreberne fleksibilitet og virkemidler. Som det fremgår, er der store forskelle mellem landene, hvad angår ambitionsniveau, og tilsvarende også markante forskelle mellem landene med hensyn til, hvordan de nye mål skal nås. Faktisk har forhandlingerne indtil nu næsten udelukkende handlet om hvordan snarere end hvor meget.

Med de to udspil fra USA og Japan får man mest af alt fornemmelsen af, at diskussionen om virkemidler dybest set handler om, hvordan man undgår at gøre noget, uden at det kan ses, altså ud fra det gamle ord »Videri non esse«. Det er bedre, at noget synes, end at det er.

Man behandler dette, som om det var et politisk-diplomatisk problem i stedet for et reelt problem, en fælles trussel. Det er en sikkerhedstrussel. Det er ikke et spørgsmål om at hænge ordnerne på de rette ambassadører. Det er et spørgsmål om at sætte de rette virkemidler i gang for at nå nogle ambitiøse mål set i forhold til den fare, som lurer i forhold til kloden.

Siden vedtagelsen af Berlinmandatet har det været en mærkesag for Danmark og for andre lande i Europa såvel som for lande uden for Europa, at kommende forpligtelser følges med fælles virkemidler, f.eks. krav til energieffektivitet. Helt tilsvarende har USA og Japan tillagt andre virkemidler, f.eks. det, at man kan handle med kvoter, budgetperioder, fælles gennemførelser og dræn, og på dette område støttes de af lande som Australien, New Zealand, Norge og Canada, som jo, for at sige tingene lige ud i det snævre forum, ikke har vist nogen stærk vilje til for alvor at gøre noget ved det her problem.

Da en meget stor del af forhandlingerne som nævnt har drejet sig om disse aspekter, så er det klart, at jeg skylder Folketinget at sige lidt om Danmarks forhandlingslinje i disse spørgsmål.

Allerede med klimakonventionen i 1992 blev fælles gennemførelse indføjet som et virkemiddel, altså det, vi på godt dansk kalder joint implementation. På den første partskonference i 1995 blev der iværksat en pilotfase, hvor parterne kunne få erfaringer med konceptet. Den videre anvendelse af fælles gennemførelse må vurderes i lyset af de erfaringer, vi får under pilotfasen, der sluttes senest år 2000. Danmark er i øvrigt med sammen med de øvrige nordiske lande i en række pilotprojekter for at få

græsset det her territorium af på en god måde, så der ikke kan snydes, så man har nogle klart formulerede kriterier.

Under forhandlingerne af protokollen har særligt USA været flittig til at opfinde nye koncepter, der er fleksible og kosteffektive, som det hævdes. Det drejer sig om budgetperioder, herunder mulighed for opsparing henholdsvis lån af CO₂-reduktioner samt handel med udlæsningskvoter.

Der kan være en fordel ved budgetperioder. Det giver trods alt en mulighed for at kompensere for helt tilfældige udsving mellem årene, f.eks. udsving i vejr osv.

Derimod har jeg vanskeligt ved at se, at en klimaprotokol bør tillade landene at låne af fremtidige udladninger. Det har været muligt i efterhånden mange år uden en protokol, og der er jo ikke noget særlig opløftende ved resultatet. Vi har jo lånt og lånt og lånt af vores børn, vores børnebørn og vores oldebørn på det her område.

Hvad angår mulighederne for at opspare reduktioner, er jeg principielt enig i, at dette kan give en tilskyndelse til at reducere hurtigt, men når både opsparing og omsættelige kvoter tillades, så kommer der en række u hensigtsmæssige muligheder, som jeg frygter vil blive udnyttet. Der kommer simpelt hen smuthuller så store som ladeporte ind i protokollen.

Det største problem i den sammenhæng er konkret, at Rusland gennem de seneste år er ufri villigt har reduceret deres CO₂-emissioner ganske voldsomt, ikke på grund af en aktiv klimapolitik, men som følge af økonomiske vanskeligheder, og det betyder, at der er, om jeg så må sige, en CO₂-præmie. Hvis den kan handles frit, så betyder det, allerede inden landene har nået stabiliseringsperioden, at man handler, om man vil, hot air i denne her forbindelse, og så kan man i virkeligheden igennem sådan en handel tillade fortsat forurening. Det må vi forhindre i forbindelse med forhandlingerne.

Jeg sagde før, at vi havde de vanskeligheder, at nogle vil have fleksibilitet, mens andre vil have nogle mere forpligtende virkemidler; når det drejer sig om dette, er Europa desværre isoleret, men vi vil gøre, hvad vi kan.

Til sidst skal jeg sige som konklusion, at Japan og USA lægger vægt på, at de nye virkemidler indeholdes i protokollen, men spørgsmålet er, om disse lande er rede til at imødekomme EU, der lægger vægt på, at protokollen skal indeholde en fast reduktionsforpligtelse for